

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Nicolai Mazzotta theologia moralis

omnem rem moralem absolutissime complectens

Mazzotta, Nicolò

Augustae Vindelicorum & Cracoviae, 1756

Cap. I. De Quidditate, & Natura Sacrificii Missæ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41004

QUÆSTIO II.

De Eucharistia, quatenus est Sacrificium.

AGEMUS hic I. De quidditate, & natura Sacrificii Missæ: II. De participatione fructus: III. De loco: IV. De tempore. V. De reliquis requisitis ad Sacrificium, ac de ritu in eo servando. De stipendio Missæ nihil hic, cum abunde de eo dictum sit in Tract. de Restit. d. 2. q. 1. c. 2. §. 3.

CAPUT I.

De Quidditate, & Natura Sacrificii Missæ.

NOMINE Missæ venit totus ille ritus, quem Sacerdos peragit ad altare ab initio usque post summptionem Corporis, & Sanguinis Christi. Si ejus etymologiam spectemus, derivatur juxta Bellar. à verbo *Mitto*, tum quia per illam mittuntur ad Deum nostræ oblationes, ac preces; tum etiam quia post illam populus dimittitur; juxta alios à voce hebraica *Missah*, id est oblatio voluntaria.

Sacrificium sumitur vel late & improprie, vel stricte, & proprie. Late sumptum est quidquid Deo offertur ad cultum, ut orationes, laudes, adorationes, cæterique actus virtutum. Stricte sumptum est, ut diximus etiam de Sacrificio in genere t. 2. d. 1. q. 2. c. 1. §. 2. *Cæremonia sacra legitime instituta, per quam res sensibilis destruitur in protestationem supremi dominii Dei, & nostra in eum subjectionis*, Dicitur *Cæremonia sacra*, quia debet esse actio externa ponenda ad cultum Dei. Dicitur *Legitime instituta*, hoc est à Deo, vel Republica, quæ, per se loquendo, etiam habet potestatem instituendi hujusmodi signa communia, & in hoc differt à martyrio, quod non est institutum publica auctoritate ad Dei cultum. Dicitur *Per quam res sensibilis destruitur*, destructione scilicet, sive physica, ut quando occiditur animal, sive morali, ut quando effunditur vinum, & redditur inutile ad alios usus humanos. Dicitur *In protestationem supremi Dominii &c.* hic enim est finis intrinsecus, & essentialis Sacrificii, in quo potissimum differt à Sacramento, quod directe, & per se ordinatur ad sanctificationem populi,

Mul-

Multipliciter dividitur Sacrificium: Primo *Ratione materiæ* in Cruentum, in quo funditur sanguis, & in In-cruentum, in quo sanguis non effunditur: Præterea aliud dicitur Victima, seu Hostia, in quo aliquid animatum offertur, ut bos; aliud Immolatio, in quod aliquid in-animatum, sed solidum, ut panis; aliud Libamem, in quo aliquid inanimatum, sed liquidum offertur, ut vinum: sæpe tamen hæ voces confunduntur, & una ponitur pro alia. Secundo *Ratione formæ* aliud dicitur Holocaustum; in quo id, quod offertur, totum consumitur per ignem; aliud Hostia pro peccato, in quo id, quod offertur, partim per ignem, partim per Sacerdotem consumitur; aliud Hostia Pacifica, in quo id, quod offertur, consumitur partim per ignem, partim per Sacerdotem, partim per eum, qui donat. Tertio *Ratione finis* aliud est Latreuticum, quod unice in cultum Dei, aliud Eucharisticum, quod specialiter in gratiarum actionem; aliud Propitiatorium, quod ad remissionem culpæ, vel pœnæ; aliud Impetratorium, quod ad aliquid aliud à Deo impetrandum offertur. Pro Latreutico est Holocaustum, pro Eucharistico, & Impetratorio Hostia pacifica, pro Propitiatorio Hostia pro peccato: v. D. Th. 1. 2. q. 103. artic. 3. Bell. de Miss. l. 1. c. 4.

Sicuti in Cruce oblatum fuit verum & proprie dictum Sacrificium, in quo Christus fuit Sacerdos, & idem ipse Victima, secundum illud ad Ephes. 5. v. 2. *Tradidit semetipsum pro nobis in oblationem, & hostiam:* altare autem Crux, idque ex institutione Dei, qui eum constituerat Sacerdotem maximum, ut sanguine suo interveniret pro nostra salute, & esset propitiatio pro peccatis nostris, ut dicitur 1. Joan. 2. v. 2. ita & in Missa offertur verum, & proprie dictum Sacrificium. Est de Fide contra hæreticos apud Bellarm. c. 5. & habetur in multis Conciliis ap. Pasq. q. 22. n. 2. ac demum aperte in Trid. sess. 22. can. 1. *Si quis dixerit, in Missa non offerri Deo verum, & proprium Sacrificium, aut quod offerri non sit aliud, quam nobis Christum ad manducandum dari, Anathema sit.* Non est igitur Missa Sacrificium tantummodo in sensu lato, & improprio, in quo sensu admittunt hæretici in Missa rationem Sacrificii; sed est Sacrificium in sensu proprio, & stricto. Quare S. Pius V. Gregor. XIII. & Urb. VIII. damnarunt hanc 45. Baji Prop. *Sacrificium Missæ non alia ra-*
R. P. Nicol. Mazzotta Theol. Mor. Tom. III. K tione

tione est Sacrificium, quam generali illa, qua omne opus, quod fit, ut sancta societate homo Deo inhaereat. Id ipsum eruitur ex unanimi consensu Ecclesiae Graecae, & Latinae, omniumque PP. qui in utraque floruerunt, quosque copiosissime adducit Petavius *De Incarn.* l. 22. c. 13. & 14. Ratio autem est, quia in Missa habetur caereonia sacra à Deo instituta, per quam res sensibilis moraliter destruitur in protestationem supremi Dei dominii in res creatas, & summæ subjectionis nostræ ad ipsum: nam consecratio est caereonia sacra instituta à Christo in Eucharistiae institutione: deinde per consecrationem fit destructio rei sensibilis sufficiens ad Sacrificium, ut infra explicabitur; demum tota hæc actio fit in dictam protestationem; hæc enim est intentio Ecclesiae, & institutio Christi, qui etiam ad eum finem consecravit, nosque idem facere iussit dicens: *Hoc facite*, & quod se ipsum in Cœna hoc modo Patri æterno obtulerit, docent apertissime SS. Iren. Cypr. Ambr. Gregor. Nil. Chrysol. Aug. ap. Bellarm. c. 12. in fine.

Quamvis ex natura rei posset Respublica Ecclesiastica auctoritate propria instituere sacrificia; tamen Christus Dominus interdixit, ne aliud institueret distinctum ab eo, quod ipse instituit, ut constat ex sensu omnium Doctorum, & perpetua Ecclesiae traditione. Id autem fuit maxime congruum, quia Sacrificium Missæ continet in se omnem dignitatem, est sufficiens ad omnes fines, & effectus, complet differentiam omnium hostiarum, & est tanquam omnium perfectio, & absolutio.

Essentiam Sacrificii consistere in sola consecratione, diximus tom. 1. tr. 2. d. 1. q. 2. c. 1. §. 2. cum D. Th. Suarez, & aliis, ex eo, quod in sola consecratione habeatur sufficiens destructio, seu immutatio rei principalis sacrificatae, nempe Christi per mortem moralem, & mysticam repræsentativam mortis cruentæ in Cruce, cum ex vi verborum fiat sensibilis separatio Corporis à Sanguine. Hinc non salvari diximus *ibid.*, sacrificium in consecratione unius tantum speciei, nec Papam posse in hoc dispensare: neque ob mortis periculum relinqui posse consecrationem alterius speciei, cum sit intrinsece malum: ita Pal. contra Gob.

In hoc Sacrificio res, quæ principaliter offertur, est Christus Dominus: quia tamen non offertur ut existens in propria specie, sed quatenus fit sensibilis per accidentia panis, & vini, ideo species panis, & vini integrant materiam

materiam hujus Sacrificii: non ita substantia panis, & vini, quæ in hoc Sacrificio annihilatur: licet hæc annihilatio non intendatur per se; sed unice ut dispositio, & requisitum ad hoc Sacrificio, prout est institutum à Christo Domino. Porro quinam sit principalis offerens, quinam minus principalis, seu delegatus, vide dicta tom. 1. §. supra cit. quæsito 3.

Ut probe teneatur Natura hujus Sacrificii, examinandi sunt effectus, & valor ejusdem, seu virtus causativa talium effectuum. Effectus sunt sequentes. Primo Dei complacentia tam ratione rei oblatæ, quam principalis offerentis, qui est Homo Deus exhibens per hoc Sacrificio Augustissimæ Trinitati perfectissimum Latriæ cultum. Secundo, Exsolatio gratiarum pro beneficiis Dei; hoc enim Sacrificio, in quantum Eucharisticum, est recognitio Divinorum beneficiorum cum oblatione reciproca hujus Hostiæ pro exsolvendo debito gratiarum. Tertio, Remissio peccatorum quoad culpam, & pœnam: nam esse Sacrificio propitiatorium, est de Fide ex Trident. *sess. 22. can. 3. Si quis dixerit, Missæ Sacrificio tantum esse laudis, &c.; non autem propitiatorium, &c.; Anathema sit.* Quoniam vero idem Trident. *cap. 2. cit. sess.* inde videtur probare, hoc Sacrificio esse propitiatorium, quia *Per ipsum fit, ut gratiam inveniamus in auxilio opportuno. Hujus quippe oblatione placatus Dominus gratiam, & donum pœnitentiæ concedens, crimina, & peccata etiam ingentia dimittit;* satis declarat, hanc remissionem peccatorum quoad culpam non causari à Sacrificio immediate, sed tantum mediate, hoc est mediis gratiis actualibus, seu auxiliis supernaturalibus operativis Contritionis, vel aliorum actuum Supernaturalium, quibus peccata deleantur; quæ gratiæ actuales, & auxilia immediate causantur, seu exiguntur à Sacrificio: Ita D. Thom. Suarez, & alii 50. Doctores, quos refert, & sequitur Pasq. q. 63. Imo probabilius est, etiam venialia ita mediate remitti quoad culpam, cum Concilia, & PP. eodem modo loquantur de utrisque. Econtra pœnas remittit immediate, ut docent communiter omnes Catholici cum Pasq. q. 72. apud Croix num. 45. per hoc nempe, quod applicet satisfactiones Christi, ut manifeste eruitur ex Trident. *cit. cap. 1. & 2.* Quarto, Impetratio omnis generis beneficiorum etiam temporalium, quatenus ad Salutem conducunt: v. Croix à n. 43.

Jam vero Sacrificio Missæ respectu duorum priorum

effectuum, qui sunt Dei complacentia, & solutio gratiarum, causat in actu secundo simpliciter infinite, quia Deus actu infinite sibi complacet in hoc Sacrificio, & in eo pro gratis redditur bonum actu infinitum: at respectu duorum posteriorum, qui sunt remissio peccatorum, & impetratio donorum causat actu simpliciter finite, quia nec Christus ordinavit, nec Deus acceptat, nisi ad remissiones, & impetrationes actu finitas: & inde etiam est, quod in Ecclesia multiplicentur Sacrificia in ordine ad eundem finem, & plura plus obtineant, quam unum; & plus profit uni, pro quo solo offertur, quam prodesset singulis, si pro multis offerretur, ut notant Suarez, Barbof. Rayn. Gob. Card. Bonac. Dicast. Henao, & Croix num. 47. Cum hoc tamen fiat optime, quod Sacrificium Missæ dici possit secundum se valoris simpliciter infiniti in actu secundo, ut docent Cajet. Sylv. Suarez, Vasquez, & alii 27. auctores gravissimi, quos refert & sequitur Vasq. q. 117. contra Bell. Lug. Pallav. & alios, quorum plerique in re non dissentiunt; sed tantum volunt, non esse actu infinitum quoad vim proxime causativam, vel quoad effectum in actu secundo causatum, quod jam admisimus. Ratio nostræ assertionis est, quia valorem actionis constituit dignitas operantis: in casu autem dignitas personæ operantis actionem sacrificativam est simpliciter infinita, cum sit Christus Homo Deus; ob quam rationem docent omnes, Sacrificium in cruce, & ultima cœna oblatum, quod cum Sacrificio Missæ in substantia est idem, fuisse valoris infiniti: dicendum igitur consequenter est, quod Sacrificium Missæ sit etiam valoris simpliciter infiniti, quatenus in actu secundo habet secundum se proportionem, & condignitatem ad omne bonum possibile obtinendum, non prout ponitur nomine Ecclesiæ, Sacerdotis, vel adstantium, sed prout ponitur nomine, & in persona Christi: Croix n. 42.

CAPUT II.

De Participatione Fructus Sacrificii.

Duo hic prænotanda: Primum est, Sacerdotem in Missa quadrupliciter considerari posse: Primo, Prout gerit personam Christi principaliter consecrantis, & sacrificantis, cujus est veluti instrumentum: Secundo, Prout est publicus Minister Ecclesiæ, cujus nomine etiam